

СПЕЦИФІКА УПРАВЛІННЯ РОЗРОБКОЮ ТА РЕАЛІЗАЦІЄЮ ВИРОБНИЧОЇ СТРАТЕГІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Вінницький національний технічний університет

Анотація. В даній роботі було розглянуто специфіка управління розробкою та реалізацією виробничої стратегії на підприємстві в умовах воєнного стану. Розглянуто особливості розробки виробничої стратегії підприємства як критично важливого фактору стійкості та успішного функціонування бізнесу.

Ключові слова: виробнича стратегія, менеджмент, особливості, фактори, підприємство, воєнний стан.

Abstract. In this work, the specifics of managing the development and implementation of the production strategy at the enterprise in the conditions of martial law were considered. The peculiarities of the development of the production strategy of the enterprise as a critically important factor of stability and successful functioning of the business are considered.

Keywords: production strategy, management, features, factors, enterprise, martial law.

Вступ

У сучасних умовах швидкого технологічного розвитку та зміни вимог ринку [1], ефективне управління розробкою та реалізацією виробничої стратегії на підприємстві є ключовим фактором успіху і важливим напрямком конкурентної боротьби. Створення та реалізація виробничої стратегії дозволяє підприємствам адаптуватися до змін у середовищі, ефективно використовувати свої ресурси, планувати розвиток і визначати своє місце на ринку. У такому контексті, управління цим процесом стає надзвичайно актуальним для забезпечення стійкого розвитку підприємства та досягнення конкурентних переваг.

Результати дослідження

В умовах воєнного стану, тема дослідження набуває особливої актуальності. З одного боку, підприємства стикаються з численними викликами, пов'язаними з руйнуванням інфраструктури, перебоями в ланцюгах постачання, втратою кваліфікованих кадрів та падінням платоспроможності попиту. З іншого боку, ті підприємства, які зможуть ефективно адаптувати свої виробничі стратегії до нових умов, матимуть шанс не лише вижити, але й отримати конкурентні переваги в майбутньому.

Згідно з джерелом [2] виробнича стратегія – це сукупність цілей, завдань, методів і засобів формування та розвитку виробничого потенціалу підприємства, спрямованих на забезпечення його стійкої конкурентноспроможності в довгостроковій перспективі.

В свою чергу, джерело [3] трактує виробничу стратегію, як систему прийняття управлінських рішень щодо виробничої діяльності підприємства, що визначає його виробничий потенціал, конкурентні переваги та шляхи їхнього досягнення.

Отже, можна узагальнити, що виробнича стратегія підприємства є сукупністю цілеспрямованих дій, які спрямовані на формування та розвиток виробничого потенціалу підприємства, який забезпечує його конкурентні переваги на ринку.

Серед основних факторів, які впливають на розробку виробничої стратегії підприємства, можна виділити наступні:

1. Необхідність забезпечення стійкості функціонування підприємств в умовах невизначеності.
2. Зміна пріоритетів та потреб ринку.
3. Обмеженість ресурсів.
4. Зміна законодавчого та регуляторного середовища.

5. Нові вимоги до безпеки.

Виробнича стратегія також може бути представлена як комплекс взаємопов'язаних рішень щодо:

1. Виробничих потужностей та обладнання.
2. Технологічних процесів.
3. Людських ресурсів.
4. Закупівель.
5. Випуску продукції.
6. Збуту продукції.

Виробнича стратегія повинна бути розроблена з урахуванням цілей та завдань підприємства, його ресурсів, конкурентного середовища та інших факторів. Ефективна виробнича стратегія дозволяє підприємству знизити виробничі витрати, підвищити якість продукції, збільшити обсяги виробництва, покращити конкурентні позиції, забезпечити стійке зростання.

Особливості реалізації виробничої стратегії на підприємстві під час воєнного стану полягають у:

1. Підвищення гнучкості та адаптивності:
 - Швидка реакція на зміни.
 - Створення альтернативних планів.
 - Використання інноваційних рішень.
2. Переорієнтація на нові ринки та продукти:
 - Аналіз нових ринкових можливостей.
 - Співпраця з новими партнерами.
 - Використання онлайн-каналів продажів.
3. Ефективне управління ланцюгами постачання:
 - Створення запасів.
 - Оптимізація логістики.
 - Диверсифікація постачальників.
4. Зосередження на збереженні персоналу:
 - Мотивація та підтримка співробітників.
 - Забезпечення безпечних умов праці.
 - Надання соціальної допомоги.
5. Впровадження заходів з кібербезпеки та захисту фізичних активів:
 - Захист інформаційних систем.
 - Захист фізичних активів.
 - Підготовка до надзвичайних ситуацій.
6. Активна комунікація з стейкхолдерами:
 - Регулярне інформування про діяльність підприємства.
 - Прозорість та чесність.
 - Співпраця з державними органами.

Висновки

Отже, виробнича стратегія є важливою складовою частиною загальної стратегії підприємства. Вона відіграє ключову роль у забезпеченні його успішного функціонування та адаптації до мінливих сучасних умов. А в умовах воєнного стану управління розробкою та реалізацією виробничої стратегії на підприємстві стає критично важливим фактором стійкості та успішного функціонування бізнесу, адже саме розробка ефективної виробничої стратегії є відповіддю підприємства на сучасні виклики та загрози, допомагаючи йому не лише вижити в умовах непевності, але й зберегти свою конкурентоспроможність та розвиток у будь-яких обставинах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Лесько О.Й., Причепа І.В., Лесько Т.В. Напрямки підвищення ефективності менеджменту підприємства за сучасних умов. Технологічний аудит та резерви виробництва. №4/4(36), 2017. № 97. К40. С. 9-15.
2. Економічний словник. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI/KONDOR/EKONOMIC_SL_2006.pdf.
3. Нечипорук, А., & Таранич, О. (2023). Управління ефективністю виробничої діяльності підприємства: сутність та значення. Економіка та суспільство, (56). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-161>

Лесько Олександр Йосипович – канд. екон. наук, доцент, професор кафедри економіки підприємства та виробничого менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: lesko@vntu.edu.ua.

Бурян М.В. – студент групи МВКД-20б факультету менеджменту та інформаційної безпеки Вінницького національного технічного університету, м. Вінниця.

Lesko Oleksandr – Dr. Sc. (Eng.), Professor, Head of the Department of Enterprise Economics and Production Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.

Buran M.V. – student, Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.